

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie privind controlul constituționalității Hotărîrii
Parlamentului nr.121-XIV din 30 iulie 1998 "Cu privire la măsurile
primordiale de asigurare a executării Legii privind rectificarea
bugetului pe anul 1998"*

Nr.3 din 11.02.99

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.22-23/16 din 04.03.1999

* * *

* Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 74, art. 506;

Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător
Mihai COTOROBAI - judecător-raportor
Constantin LOZOVANU - judecător

cu participarea grefierului Tatiana Berladean, deputatului în Parlament Victor Cecan, președinte al Comisiei pentru control și petiții, autorul sesizării, reprezentantului Guvernului Anatol Arapu, ministrul finanțelor, reprezentantului Parlamentului Ion Creangă, șef al sectorului pentru legătura cu autoritățile publice în Direcția juridică a Aparatului Parlamentului, călăuzindu-se de art. 135 alin. (1) din Constituție, art. 24, art. 25 lit. g) și art. 31 din Legea "Cu privire la Curtea Constituțională", a examinat în ședință plenară deschisă dosarul privind controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr. 121-XIV din 30 iulie 1998 "Cu privire la măsurile primordiale de asigurare a executării Legii privind rectificarea bugetului pe anul 1998".

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputatului Victor Cecan, depusă la 23 septembrie 1998, în conformitate cu art. 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale, acceptată pentru examinare în fond prin decizia Curții Constituționale din 5 octombrie 1998.

În procesul examinării prealabile a sesizării Curtea Constituțională a solicitat puncte de vedere asupra chestiunii în cauză Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului și Guvernului.

Examinînd materialele dosarului, audiind informația judecătorului-raportor, argumentele autorului sesizării, ale reprezentanților Parlamentului și Guvernului, Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

La 30 iulie 1998 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea nr. 121-XIV "Cu privire la măsurile primordiale de asigurare a executării Legii privind rectificarea bugetului pe anul 1998" (în continuare - Hotărîrea Parlamentului nr. 121-XIV). Hotărîrea în cauză a fost adoptată pentru asigurarea executării Legii privind rectificarea bugetului pe anul 1998, pentru reducerea evaziunii fiscale și acumularea de venituri planificate, pentru raționalizarea și reducerea cheltuielilor publice, pentru onorarea atît a obligațiunilor externe, cît și a celor interne la plata salariilor, pensiilor etc.

Considerînd că prevederile Hotărîrii Parlamentului nr. 121-XIV nu corespund unor dispoziții din Constituția Republicii Moldova, autorul sesizării solicită controlul constituționalității ei, invocînd în acest sens un șir de argumente.

Examinînd materialele dosarului, Curtea Constituțională a ajuns la concluzia că sesizarea nu poate fi rezolvată în fond.

Curtea Constituțională ține să remarce mai întîi că în Hotărîrea Parlamentului nr. 121-XIV nu sînt indicate numărul și data adoptării Legii privind rectificarea bugetului pe anul 1998, care face obiectul Hotărîrii, însă, după cum s-a stabilit în ședință, aceasta este Legea nr. 96-XIV din 16 iulie 1998** (în continuare Legea nr. 96-XIV).

** Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 74, art. 505;

1. Prin Legea nr. 96-XIV (ulterior și prin alte legi) a fost modificată și completată Legea bugetului pe anul 1998 nr. 1446-XIII din 27 decembrie 1997***. Potrivit art. 1 din Legea nr. 847-XIII din 24 mai 1996 "Privind sistemul bugetar și procesul bugetar", prin legea bugetară anuală Parlamentul aprobă bugetul de stat, care stabilește sursele de venituri și destinația cheltuielilor pentru anul bugetar în curs. Anul bugetar cuprinde douăsprezece luni consecutive, pentru care se elaborează, se aprobă, se execută și se raportează bugetul public național. Pe teritoriul Republicii Moldova anul bugetar începe la 1 ianuarie și se termină la 31 decembrie ale fiecărui an (art. 4 din Legea privind sistemul bugetar și procesul bugetar).

*** Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 10-11, art. 52, nr. 24-25, art. 166.

Astfel, anul bugetar 1998 pe teritoriul Republicii Moldova s-a terminat la 31 decembrie 1998, prin urmare, la această dată și Legea bugetului pe anul 1998 a încetat să mai acționeze. Odată cu atingerea scopului juridic și expirarea termenului de producere a efectelor juridice Legea bugetului pe anul 1998 și-a pierdut validitatea.

Aceste consecințe sînt valabile și pentru actele normative adoptate întru modificarea, completarea, rectificarea și asigurarea executării Legii bugetului pe anul 1998, inclusiv pentru Hotărîrea Parlamentului nr. 121-XIV.

2. Din analiza conținutului Hotărîrii Parlamentului nr. 121-XIV, de asemenea, rezultă că termenul de aplicare a acestei Hotărîri a expirat.

Executarea măsurilor primordiale prevăzute în Hotărîrea Parlamentului nr. 121-XIV a fost pusă în sarcina Guvernului. Termenele expres stabilite pentru aprobarea și realizarea acestor măsuri concrete se înscriu în durata de validitate a Hotărîrii Parlamentului nr. 121-XIV. Mai mult decît atît, durata validității Hotărîrii Parlamentului nr. 121-XIV nu poate să nu coincidă cu durata validității Legii privind rectificarea bugetului pe anul 1998, deoarece această hotărîre este subordonată legii menționate, ultima constituind premisa juridică, temelia de drept pentru Hotărîrea Parlamentului nr. 121-XIV.

Legea privind rectificarea bugetului pe anul 1998, la rîndul său, a produs efecte juridice numai pînă la expirarea termenului de validitate a Legii bugetului pe anul 1998, adică pînă la 31 decembrie 1998.

3. Avînd în vedere circumstanțele menționate, Curtea constată că termenul de aplicare în timp a Hotărîrii Parlamentului nr. 121-XIV a expirat la 31 decembrie 1998, ceea ce înseamnă că ea și-a pierdut puterea juridică. Nefiind în vigoare, Hotărîrea Parlamentului nr. 121-XIV nu mai este incidentă situațiilor de drept stipulate în normele hotărîrii. Or, potrivit art. 135 alin. (1) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității numai al actelor normative aflate în vigoare.

Astfel, întrucît Hotărîrea Parlamentului nr. 121-XIV a încetat să producă efecte juridice, ea nu poate fi supusă controlului constituționalității.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 60, art. 61 alin. (3), art. 64 din Codul juridicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. Sistează procesul privind controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului nr. 121-XIV din 30 iulie 1998 "Cu privire la măsurile primordiale de asigurare a executării Legii privind rectificarea bugetului pe anul 1998".

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data pronunțării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chişinău, 11 februarie 1999.
Nr. 3.